

NAALAKKERSUISUT

GOVERNMENT OF GREENLAND

Aqutsinissamut tunngavissaq

ATUGARISSAARNERMUT ATTASSIINNARNERMUT ANGUSANULLU
ATAATSIMOORUSSAMIK AQUTSISUNI PAASINNINNEQ

NAALAKKERSUISUT
GOVERNMENT OF GREENLAND

Imaneq 4, P.O. Box 1015,
3900 Nuuk, Kalaallit Nunaat
Oq. +299 34 50 00

Saqlaaani asseq:
© Christian Klindt Sølbeck

Titartakkat: © SIGNAfilm

Aaqqissuunnera:
Jan Tanderup

© Naalakkersuisut Siulittaasuata
Naalakkersuisoqarfia

Allannera siulleq, juni 2022

Aqutsinermut tunngaviusut pillugit
saaffigineqarsinnaavoq:
Naalakkersuisut Siulittaasuata
Naalakkersuisoqarfia
GOVSEC@nanoq.gl

SIULEQUT

Qitiusumik allaffeqarfimmi aqutsisut ersarissuussapput, piginnaasaqarlutik aamma aqutsinermik ataatsimut aallaaveqartumik aqutsisuusut, soorlu aqutsinissamut tunngavissami matumani nassuiardeqartoq tunngavigalugu.

Aqutsinissamut tunngavissami Naalakkersuisut qitiusumik allaffeqarfianni pisortat aqutsinerannut tunngasut suliffeqarfimmi aqutsisut suliassaat pingaarnerit arfineq-pingasuuusut tikkuarneqartut aallaavagineqarput. Qitiusumik allaffeqarfimmi aqutsisut ersarissut piginnaanillillu suliffeqarfiput pitsaanerpaamik Naalakkersuisunut aamma iniaqatigiinnut tamanut iluaqtaasumik isumagineqarnissaannut peqataassapput. Aqutsinissamut tunngavissaq suliffeqarfimmi aqutsisunik peqataatitsilluni sulinerup inerneraa tassani uummaarissumik suleriaasiat qitiutillugu.

Aqutsinissamut tunngavissami Naalakkersuisut qitiusumik allaffeqarfianni aqtseriaatsit pilligit oqaloqatigiit toqarnerulernissaannik quisuariqoqarnerulernissaannik aammalu aqutsinermik pitsangorsaajuarnissamik tunaartarineqarpoq. Aqutsinissamik tunngavissaq atorneqassaaq, sularineqassaaq unammillerneqarlunilu.

Aqutsisut tamarmik namminneq ineriartornertik ingerlaavartumik pingaarnersiussavaat aammalu aqutsinissamik tunngavissaq atorluartarlugu - kisimiillutik allanillu peqateqarlutik. Aqutsinerit pingaarnersiorpavut aamma qanoq aqutsinissarput pillugu ingerlaavartumik oqaloqatigiittarnissat pingaartippavut. Qitiusumik allaffeqarfimmi aqutsisutut atugassaritaasut akueraavut, tassami tamanna aqutsinerni pingaarnersiuuwarturnissatsinni aamma uagut aqutsisutut ineriartornissatsinnut aalajangiisuummat.

Qitiusumik allaffeqarfimmi aqutsisorpassuit piginnaaneqarluartut tatigaavut qujaffigalugillu - taakkumi peqatigaluta aqutsinissamut tunngavissaq pitsaanerpaamik malinniassagatsigu.

// Naalakkersuisoqarfinni pisortaqaqtigiiit

PISORTATUT SULIASSAT PINGAARNERPAAT ARFINEQ PINGASUT

Aqutsinissamut tunngavissami aallaavagineqarpoq Naalakkersuisut qitiusumik allaffeqarfianni suliffeqarfik politikkut aaqqissuussaanermi aqutsisutut inuiaqtigiiinni pingaernerpaamik immikkut ittumik inissisimanagerat.

Suliffeqarfuiup suliassai takorluugaalu aallaaviupput, tassani qitiusumik allaffeqarfik Naalakkersuisunik, Inatsisartut peqatigalugit kalaallinut innuttaasunut nalinginnaasumillu soqutigisalinnut sinniisuusut, sullisisuusut ersarissumik nassuiarneqarpoq.

SULIASSAT

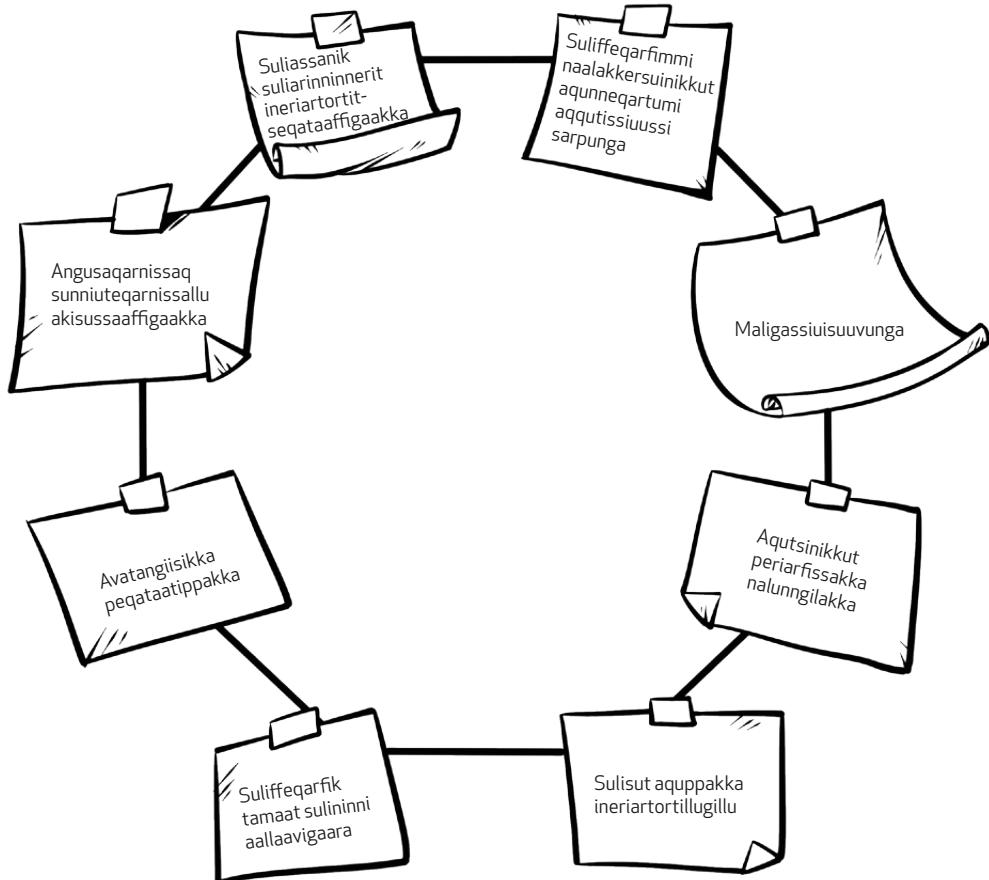
Patajaatsunik aalajangiinernut tunngavissat tunniuttarpavut aamma politikkut aalajangikkat piviusungortittarpavut.

TAKORLUUGAQ

Suliffeqarfittut peqataatitsinerunissarput attaveqartarnerunissarpullu aamma nunatsinnut tamarmut iluaquatasumik ataqtigisunuk aaqqiissuteqartarnissarput anguniagaraarput.

Suliassaruna taanna naammassineqartariaqartoq taamaaliussagaannilu annertuumik suliniuteqartoqartariaqarpoq sulinerlu aqutsisutigut aaqqissuullugu, taamaalluni suliffeqarfimmi sutigut tamatigut pitsaasumik ersarissumillu aqutsinissaq pilersinneqarsinnaalluni.

Aqutsinissamut tunngavissami Naalakkersuisut qitiusumik allaffeqarfianni pitsaasumik ersarissumillu aqutsinissat qulakkeerniarlugit aqutsisutut suliassat pingaernerit allaaserineqarput.

Aqutsinissamut tunngavissaq aqutsisutut ingerlanissamut pujorsiutitut isigineqassaaq. Tamatuma sunik naatsorsuutiginnitoqarneranik takunninnissatsinnik periarfissippaatigut aamma nammineq allallu aqutseriaatsit pillugit oqaloqatigiinnilernernut qisuarlarnissanullu atorneqassaaq.

Ersarissumik piginnaasaqartumillu aqtsineq suliffimmik pilerinartumik pilersitsinissamut piumasaqaataavoq, tamatumani pitsaasumik inuuneqarnissaq angusallu qitiutinneqarlutik.

SULIFFEQARFIMMI POLITIKIKKUT AQUNNEQARTUMI AQQTUSSARSIUUSSIVUNGA

Politikikkut allaffissornikkullu suliassanik immikkoortitsisoqartarnera pillugu suliffeqarfimmut piumasaqaataasunik ilisimasaqassaatit tamakkulu malillugit pissusilfersorlutit. Pisortani aqutsisutut suliffeqarfimmi politikikkut aaqqissuussaasumi qullerpaatullu aqutsinissamut najoqquataqartumi aqqtuissarsiuussivutit.

Tamanna aqutsisuni suliassaavoq illit aqutsisutut politikikkut qaffasissumut qanilligaluttuinnarnnini pingarneruleraluttuinnartussaq; kisianni sutigut tamatigut aqutsisut suliffeqarfimmi politikerinit aqunneqartumi aqqtuissarsiuussisinnaanerat aalajangiisuuvoq.

Aappaatigut politikikkut anguniakkat suliassanik sularinnittarnernut ilangunneqarnissaat qulakkeertussaavatit. Tamatuma kingunerisaanik illit immikkoortortaqarfinni malinneqarsinnaaniassammata politikikkut aalajangersarlugit pingarnersiukkat anguniakkallu ilisimasussaavatit isummerfigisussaallugillu.

Illua 'tungaatigut politikikkut inissismaneq naapertorlugu sorianik pitsasumik ilisimasat ilangussallu ilangunneqarnissaat atorneqarnissaallu peqataaffigissavatit. Suliatigut siunnersuisarneq ingerlateqqinnejqartussaq akisussaaffigissavat. Politikikkut aalajangiinerit suliatigut ilisimasaqarfiginissaat qulakkiissavat, tamatuma politikikkut takorluukkat unammillersinnaavaat nukittorsarlugillu.

Tamanna ilutigalugu politikikkut aalajangiinerit sorianik ilisimasanut isiginnilluarnerit eqqarsaatigalugit isumatusaartuusangikkaluartut isumagisinnaasariaqarpatit.

Aalajangiinernut ilumoortuussaait aamma tamanna suleqatigisannut nalunaarutigisinnaasariaqarpat.

Oqaatsitigut kulturikkullu najoqquassat suliffeqarfimmi politikkimi allaffissornermilu inissismasut isummerfigisussaavatit. Tamatuma malitsigisaanik suliffeqarfimmi ingerlaavarneq suliassanillu isumaginninnerit oqaatsitigut kulturikkullu akuleriissut siuariartortissavat.

Tigussaasumik piissusilorsornerit pillugit apeqputit

- Politikikkut anguniakkat illit immikkoortortaqarfisanni malinnejarnissaasa qulakkeerneqarnissaannut qanoq iliussavit?
- Politikikkut aalajangiinerit pillugit suliassanik ilisimasaqalernissamut qanoq iliussavit?
- Politikikkut aalajangiinerni suliassat isumatusaartuungissinnaanerat qanoq isumagissavigit?
- Suliffeqarfimmi oqaatsitigut kulturikkullu najoqqutassat qanoq isummerfigivigit?

MALIGASSIUISUUVUNGA

Qitiusumik allaffeqarfimmit sinniisuuuvutit maligassiuisutullu pissusilfersortussaallutit, iliuutsitimi illit immikkoortortaqafigisanni sulisunit aamma immikkoortortaqaqrfinni aqtsisunit allanit malinnejalertarmata. Naalakkersuisut qitiusumik allaffeqarfianni illit suliffeqarfiup ilaani immikkoortortaqaifianni oqaaseqartarnikkut, iliuuseqartarnikkut aqutseriaaseqarnikkullu suliffeqarfimmi tamarmi pissusilfersortarnernut sunniuteqarnerit ilisimassavat. Inatsisinik malinninnerit, eqqortuuussuseq, sulanik ilisimasaqassutsinik, ineriertitsinernik suleqatigiininnernillu, akisussaaffinnik aqutsinernillu, kukkussutit pillugit ammasuunissamik kiisalu partiini naalakkersuinermik suliaqarneri arlaannaannulluunniit attuumassuteqannginnissamik pillugit atorfilittat pisussaaffinik ilisimanninnissat malinninnissallu piumasaqaatigineqarpoq.

Pikkorissutut, uppennassusillettut akisussaaffilittullu tamannalu ilutigalugu inuppalaartutut misikkarissutillu oqimaaqtigiiilllugit pissusilfersortussaavutit. Kajumissutsimik, peqataanermik neriuunermillu takutitsissaatit. Tassa pissusilfersorninni aamma isikkoqarninnilu.

Suliffeqarfimmi aalajangiinerni siuttuussaatit, taamaalilluni immikkoortortaqaqrfinni sulisunut piumasaqaatitit aamma illit qanoq iliortarnitit ataqtigillutik. Tamanna suliffeqarfiup atuunnerani sutigut tamatigut atuuppoq, soorlu suliassanik suliarinninnerni aningaasanillu aqutsinermi. Aningasatigut sillimmataatit politikkut pingaarnersiuinerit siunertarineqartullu naapertorlugit atorneqarnissaat qulakkeertussaavatit.

Unneqqarissumik, ersarissumik toqqaannartumillu nalunaaruteqartassaatit. Tamatuma malitsigisaanik oqarnittut iliortassaatit sunerlutillo oqaatigisarlugu. Kikkunnut tamanut ataqqinnippalaartuussaatit tassuunakkullu attuumassutini tamani saqqummiussisarnerit attatiinnarneqarnissaannut tunniussillutit - aamma ulapinnarsigaangat.

Tigussaasumik pissusilorsornerit pillugit apeqqutit

- Maligassiuusutut pissusilorsorniarlutit qanoq iliortarpit?
- Atorfilittatut pisussaaffit suliffeqarfip ilaani illit immikkoortortaqarfinni qanoq qulakkeertarpigit?
- Pikkorissuunerit inuppalaartuunerillu qanoq oqimaaqtigiaissittarpigit?
- Iliuutsitit pillugit qanoq ersarissumik attaveqartarpit?

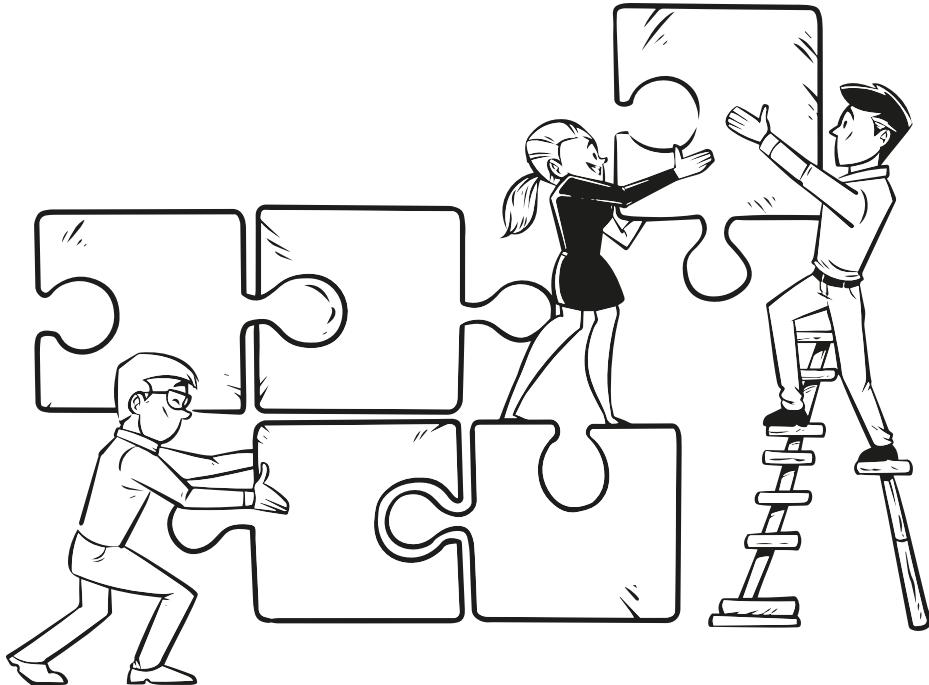
AQUTSISUTUT PERIARFISSAKKA ILISIMAVAKKA

Aqutsinermi periarfissatit tamanut oqaluuserissavatit qulaajarlugillu - aamma tamanna pisuni aalajangersimasuni pisortatigoortumillu oqallittarfimmi ingerlaavartumik pisassaaq. Aqutsisutut periarfissat imatut paasineqassaaq, tassa aqutsinissamut pisinnaatitaaffit, periarfissat killissallu. Illit aqutsisutut aalajangiinerit sorliit toqqassagigit pineqarpoq, kisianni angusanut anguneqartunut sunik akisussaaffeqarninnut aamma tunngapput.

Taamaattumik suliffeqarfiup ilaani immikkut akisussaaffeqarnikkut aaqqissiuussaanikkut inissisimaneq aningaasallu eqqarsaatigalugit piumasaqaatit ilisimasussaavatit. Tamanna periarfissiinissami timitaliilluni suliniuteqarnissamik piumasaqaatitaqarpoq, tamatumanilu illit pisortani aqutsisutut inatsisinik malinnittumik aqutsisinnaassallutit. Tamatuma saniatigut aqutsisorisat qaninnerusoq aqutsisoqatitillu peqatigalugit aqutsinkkut pingaarnersiuinernik pisinnaatitaaffinnillu naleqqussaanissannut periarfissaqarputit.

Aqutsisut qanignerpaasatit aqutsisoqatitillu qanmut suleqatigiillusi aqutsisoqatigiinni timitaliillusi tunniussaqarnissigut illit aqutsinissannut tunngavissiinissat piumasaqaataavoq. Taamaalillutit aqutsininni periarfissatit suliffeqarfimmi aqutsinermik aamma tassani aqutsisut tulleriaernerannik ataatsimut paasinninnermik tunngaveqarput.

Paasineqarumallutit ilumoorlutit nalunaaruteqartassaatit, tunngavilersuillutit aammalu aqutsisut aalajangiussaannik iliuuseqarlutit - tamakku aalajangiunneqareerpat. Aalajangiisoqartussaatillugu alaatsinaallutit peqataassaatit tunniussaqarlutillu. Tamatuma ilaatigut malitsigisaanik suleqativit qisuariaatigisinnasaannut nalunaaruteqartarlutillu iliuuseqartassaatit - aalajangiisoqannginnerani aamma aalajangiisoqareerpat.

Tigussaasumik pissusilersornerit pillugit apeqqutit

- Aqutsininni periarfissatit qanoq qulakteertassavigit?
- Illit nammineq aqutsisullu allat tunngavissat eqqortut qanoq pilersissavisigit?
- Illit, aqutsisorisat qanignerpaasat, aqutsisoqatitit sulisullu aqutsinermik ataatsimut paasinnittoqarnissaanut qanoq iliussavit?
- Aqutsisut aalajangiinerat suliffeqarfimmi nalunaarutiginissaannut tunngavilersorneqarnissaannullu qanoq iliussavit?

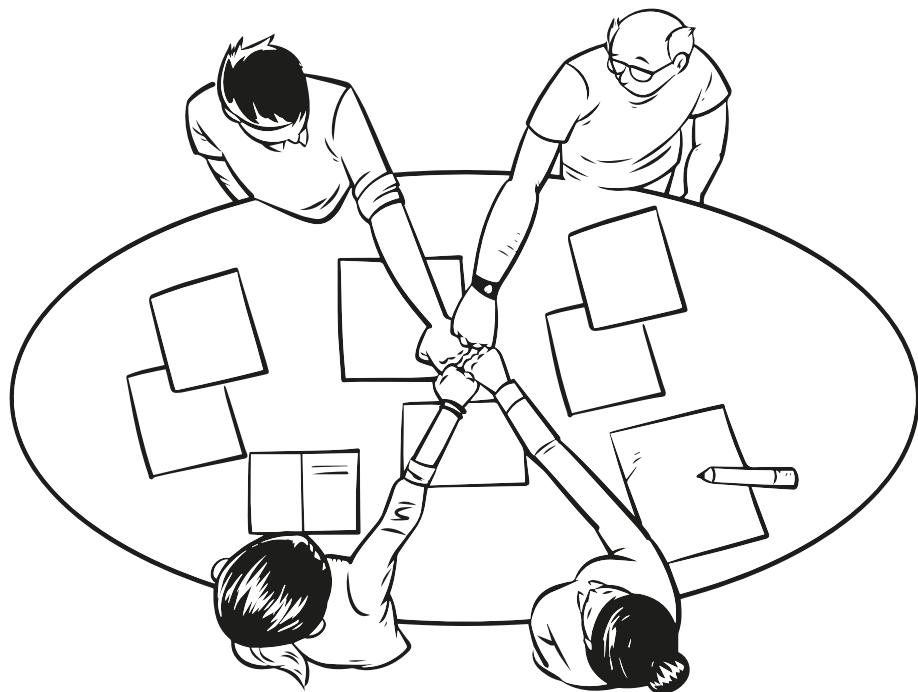
SULISUT AQUPPAKKA INERIARTORTILLUGILLU

Illit immikkoortortaqrfinni tatiginartumik attuumassutilimmik sulisut aqussavatit ineriartortillugillu. Tamanna oqaloqatigiinnikkut pissaaq, tassani sulisut atugaat toqqisisimanagerallu qitiutinneqarlutik aamma illit ersarissuussaatit, ornikkuminarlutit, alaatsinaallutit qanilaarlutillu.

Sulisut eqqortut piginnaasaat kajumissusiallu aallaavigalugit aamma ersarissunik killiliillutillu siunnerfiliillutit immikkoortortarisat aaqqissuutissavat. Suliassat nassuiassuutit, pingaarnersiorlugit, ataqtigissaarlugit suliakkiissutigalugillu aqtsissaatit. Tamanna ilutigalugu inatsisit sulisunut tunngasut aqutseriaatsillu assigiinngitsut ilisimassavatit, tamatumani tusarnaartassaatit, naatsorsuutigisatit naleqqussassavatit aamma tigussaasunik utertitsisut pissusilersuutillu iluarsitat tapersersussavatit.

Tamanna sulisut eqqortunik killilernissaannut suliassaminnillu suliariinninnissaminnut periarfissaqarnissaannut naatsorsuutigisanik pilersitsinikkut pissaaq. Tamatuma malitsigisaanik sulissarsiorneq sulisunillu tigumminniinnarnissamik qitiutitsinermik malitseqarpoq, tamatumani sulisut suliffeqarfipisariaqartitaasa assinganik suliatigut inuttullu piginnaasaqarnissaq qulakkeerniarlugu. Sulisut piginnaasaallu ineriartortinnejarnissaat ingerlaavartumik neqeroorutigisassavatit qulakkeerlugillu. Tamanna illit immikkoortortaqrfigisanni assigiinngitsunut inissaqarfiusumi aamma timikkut tarnikkullu pitsaasuuffiusumut sulinermi ataatsimoorfimmuit qanimut attuumassuteqarfiusumi suliatigut avatangiisiniq nukittuujunissaq malitseqartarniartussaassaaq.

Akisussaaffimmik tigisisinnaassaatit toqqakkannillu tunngavilersuillutit tamatumuuunakkummi tamatuminnga paasinninnermik pilersitsissaatit. Tassa ilaatigut imaappoq inuit suliatigullu aporaannerit pitsaasumik isumagissagittit - aamma pissutsini suliffip avataani tunngasuni. Tamanna illit attaveqartarniini ersarissuunissannik, periarfissat assigiinngitsut aallaavigalugit pissutsinik eqqumaffiginninnissannut aamma kulturit assigiinngissutaannik paasinninnissannut piumasaqaatitaqarpoq, taamaalillutik sulisut imminneq naleqartutut pineqartassallutik.

Tigussaasumik pissusilorsornerit pillugit apeqqutit

- Sulisut qaninneruniarlugit qanoq iliuuseqartarpit?
- Illit sulisullu akornanni tatigeqatigilerniarlus qanoq iliuuseqarpit?
- Sulisut atugarissaarnissaat qanoq isumagisarpiuk?
- Piginnaasallit eqqortut sulinissaat aamma holdit eqqortuunissaat qanoq iliuuseqarfigisarpigit?
- Aalajangiinissat ajornakusoortut pitsaasumik qanoq aalajangertarpigit naammassillugillu?

SULIFFEQARFIK TAMAAT PILLUGU ISUMMERTUSSAAVUNGA

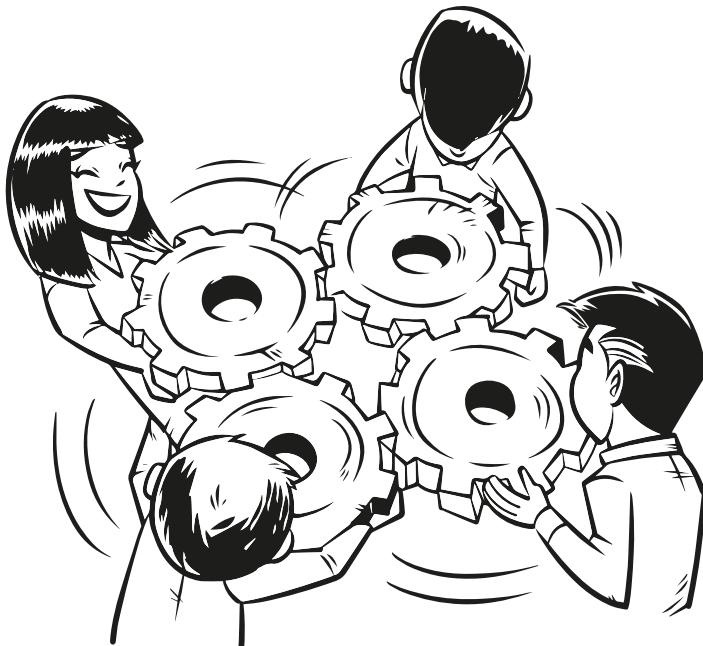
Suliffeqarfimmi tamarmi paasisassarsiortussaavunga. Taamaalillutik suliffeqarfimmi tunngavisseeqataavutit, tassami illit immikkut ittumik immikkoortortaqarfit Naalakkersuisut qitiusumik allaffeqarfiata ilagimmagu. Tamanna suliassat suliarineqarnissaat pillugit suliffeqarfiup ilaani oqaloqatigiilernissamik suleqatigiilernissamillu pisussaaffiliivoq - piisutit ilutsinnut tunngasut attaveqaatillu assigiiinngitsut aqqutigalugit.

Suliffeqarfik ataatsimoortutut isummerfigissavat, taamaalillutik nunatsinni inuiaqatigiinni unamminarnerpaat isumagineqarniassammata. Tamanna inuiaqatigiinnut innuttaanullu tamanut iluaqutaasumik isumalluutaannik oqimaaqatigiissaarinermik pingaarnersiuisinnaanermillu piumasaqaatitaqarpoq. Imaassinnaavoq illit immikkoortortaqarfippillu suliassat unamminartut amerlanersaat pitsaanerpaamillu suliarineqarnissaannut tunngatillugu sulisunik tunniussaqarsinnaallutillu piissarsisinnaasutit.

Taamaattumik illit aqutsisutut illup iluani suleqataasut piffissaq eqqorlugu peqataatinneqarnissaannik paasinnittariaqarputit aammalu suleqatigiinnissamik ataqatigiissaarinissamillu kaammattuillutit. Suliffeqarfiup ilaani arlalinni suliassat imminnut attuumassuterpassuaqarput, tamatumani suleqatigiilluni suliassanik isumaginninnissat aaqqissuunissaat ataqatigiissarneqarnissaallu iluaqutaassaaq. Tigussaasumik peqataatitsinissamik siunertaq ilisimaarissavat, peqataatitsigaangavit aamma peqataatinneqaraangavit.

Suliffeqarfimmi immikkoortortaqarfinni allanik orniguttarnikkut aamma suliat suleriaatsillu pillugit paassisutissiisarnikkut suliffeqarfimmi ilisimasanik piorsaasoqarnissaanut pingaarnersiuissaatit. Illit immikkoortortaqarfippillu allanit tunniussat tatigalugit akuersaarussigik oqaloqatigiinnerit siuarsarneqassapput.

Oqaloqatigiinnikkut suliffeqarfimmi suliassat suliarineqarnissaat pillugit assigiiinngitsunik suliallit suleqatigiilissapput.

Tigussaasumik pissusilorsornerit pillugit apeqqutit

- Suliffeqarfimmi pisortatigoortumik ilusilersuilernissamut aamma pisortatigoortunngitsumik attaveqaatit oqaloqatigiittalernissaannut suleqatigiernissaannullu qanoq peqataassavit?
- Inuaqatigiinnut tamanut innuttaasunullu tamanut iluaqutaasumik sulisunik tunniussinissat tigusaqarnissallu qanoq isumaqarfigaajuk?
- Suliffeqarfimmi sulisut ilaat qaqugukkut peqataatinneqassanersut paasereeriuk?
- Illit immikkoortortaqrfinniiittut suliffeqarfip ilaattut misiginissaannut qanoq iliussavit? tamatumani immikkoortortaqrfiit akornanni suleqatigiinneq piumasaqataalluni.
- Suleqatitit suliffeqarfimmi orniguttuunissaannut ilisimasanillu avitseqateqartarnissaannut qanoq piareersassavigit?

AVATANGIISIKKA PEQATAATIPPAKKA

Suliffeqarfíup inissisimaneranik nalinginnaasumillu inuiaqatigiinnut immikkut akisussaaneranik paasinnittussaavutit. Taamaattumik qitiusumik allaffeqarfík pillugu isummernissat naammanngilaq; suliassanik suliarinninnerit pisortat immikkoortortaanni allani suleqateqarnikkut aamma innuttaasunik, atuisartunik, suliffeqarfínnillu peqataatitsinikkut pissaaq.

Soqtigisallit attuumassuteqartut suliassanik suliarinninnissaat pillugit peqataatitsinissat qulakkeertussaavat. Illit aqutsisutut avatangiisivit peqataatinneqarnissaannut sulisinnissaannullu tunngavissiinissat suliassaraat. Tamatumma malitsigisaanik suleqataasut avataaneersut ilisimasaannik eqikkaassaatit tamakkulu atorneqarnissaannut pingaarnersiuissaatit - tamakku imaassinggaavoq innuttaasuneersut, suliffeqarfíneersut aamma nunami aamma nunarsuarmit tamarmit suliffeqarfíneersuusut.

Pitsaasumik aqutsinermut tunngavissat ilisimassavatit taakkulu malillugit pissusilfersortarlutit. Avatangiisitit suliffeqarfímmik suliassanillu suliarisassanik paasinninnissaminnut periarfissaqassapput. Taamaallillutit aalajangiiniarnermi aalajangersimasumi qaqugukkut qanorlu sunniuteqartoqarsinnaanersoq ilisimaarissavat.

Avammut attaveqartarnissat/nalunaaruteqartarnissat aamma suliassat paasiuminartuunissaat qulakkiissavatit. Innuttaasumik qanilaartumik pitsaasumillu siunnerfeqarluartumik ataavartumillu attaveqaqatigiinnissaq pingaaruteqarpoq.

Tigussaasumik pissusilorsornerit pillugit apeqqutit

- Soqutigisaqaqtigii attuumassuteqartut peqataatinniarlugit qanoq illoitarpit?
- Soqutigisaqaqtigii attuumassuteqartut nassaassaanersut qanoq qulakkiissaviuk?
- Illit immikkoortortaqarfíppillu pitsaasumik aqtsinissamut tunngavissat qanoq malippisigik?
- Immikkoortortaqarfíssinni qanoq pisoqarneranik avatangiisissinnut paasititsiniaasarpit?

ANGUSANIK SUNNIUTINILLU PILERSITSINISSANUT AKISUSSAAFFIMMIK TIGUSIVUNGA

Suliffeqarfiup avatangiisnik sunniinissaa siunertalarugu illit immikkoortortaqarfanni angusanik sunniutinillu pilersitsinissat isumagissavat. Tamakku tassaassapput angusat sunniutillu innuttaasunut, suliffeqarfinnut, aaqqissuussaanernut inuaqatigiinnullu kalaallinut. Tamanna patajaatsumik ingerlatsinikkut pissaaq, tamatumani sulisut ataasiakkaat inisisimaffi ersarissarneqarlutik aamma piffissamut killiliussat pitsaassutsinullu piumasaqaatit malinneqartussat aalajangersarneqarnerisigut.

Suliffeqarfiup immikkut ittumik inuaqatigiinnut ataatsimut isigalugu immikkut akisussaaffeqarneranik illit paasinninnikkut angusanik sunniutinillu pilersitsinissat tappiffigissavat, angusat sunniutillu nunatsinni inuaqatigiinni annertuumik unamminartunut sammisut allannguinissamik pisariaqartitsiffiusumi.

Suliassanik isumaginninnernut tunngavissiinissat suliassaraat. Suliassani suut naammassisinnaanersut nalilersussavatit, tassani suliassat piviusunngortinneqarsinnaasut qitiutillugit pingaarnersiussagagit pilersaarusiussagittillu piumasaqaataavoq. Angusat pitsaalluinnartumik tunniunneqarnissaat anguniarneqartassaaq. Taamaalilluni suliassat naammassinissaannut aammalu malinnaaffiginissaannut sulisutigut sinaakkutissatigullu pisariaqartinneqartut pilersinneqarsimassallutik.

Angusat iluatsittut nersualaarlugit malunnartillugilla ersarissassavatit. Tamakku inunnut ataasiakkaanut ataatsimoortunulluunniit tunngasinnaapput.

Aaqqissuussamik malinnaatitsineq, nalilersuineq uuttortaanerlu qulakkiissavatit. Aamma suleqatigiiffiussaaq arajutsiniangiffiusoq aamma pissutsit pitsaunerulersinniarlugit anguniagaqarfiujuartoq. Angusat anguniagassatut siunniunneqarsimasunut naammassinngippata nassuaatit assigiinngitsorpassuusinnaapput. Tamanna arajutsiniangillutit isummerfigissavat.

Tigussaasumik pissusilorsornerit pillugit apeqqutit

- Anguniakkanik sunniutinillu pilersitsisoqarniarnera qanoq ingerlaavartumik qitiutissinnaaviuk?
- Immikkoortortaqarfimmi suliassat inuiaqatigianni unamminarnerpaat eqqumaffigalugit qanoq pingaarnersiussavigit?
- Suliniuit sunniutillu uuttortarneqarnissaannut, ersarissarneqarnissaannut, oqaluuserineqarnissaannut malinnaatitsisoqarnissaannullu qanoq iliussavit?
- Ilisimasat nalilersuinikkut anguneqartut pitsannguinernik kinguneqassappata qanoq iliussavit?
- Pitsaassutsip qulakteernissaanut ingerlaavartumillu pitsangorsaanissat qulakteerniarlugit paasissutissanut tunngavissiinerit takussutissallu pingaernerit qanoq qulakkiissavigit?

SULIASSANIK ISUMAGINNINNERNIK INERIARTORTITSEQATAAVUNGA

Illit aqutsisutut suliassat isumaginissaannut suliarineqarnissaannullu ataatsimut takunnissinnaasussaavutit. Suliassanik isumaginninnerit tunngavissinniarlugit unammillernissaq suliassarivat, sunniuteqarluartungortillugu. Tamanna piumasaqaatinut, allanngoriartornernut tulluarsarnissamik suliassanullu timitaliilluni suliniuteqarnissamik piumasaqaatitaqpoq, taamaattorli tamanna pissutigalugu ulluinnarni suliassat aquassinnaajunnaarnagit.

Ineriertortitsinissamut piffissamik immikkoortitsillutillu pingaarnersiuissaatit. Immikkoortortaqarfitt aallaavigalugu suliffeqarfimmik ineriertortitsinermut suleqataassaatit, taamaalillutik suliffeqarfik immikkoortortaqarfilla pissutsinut malinnaaniassammata aammalu nutaamik aaqqissuussineq (suleqatigeeriaatsillu eqqarsaatigalugit) eqaatsuuniassammata. Tamanna illit sulisullu periarfissanik nutaanik tigusisinnaanerannut tunngavissiisoqarneranik kinguneqassaaq.

Ingerlaavartumik isummersorneqartassaatit, takunnissinnaallutit aamma ilisimasanik pissarsiornikkut malinnaallutit tamannalu ilutigalugu suliassat qanoq isumagineqarnissaannut oqaasertalersuillutillu unammillerlутit. Tamanna digitalikkut periarfissanik pingaarnersiuinikkut pissaaq aamma tamanna atortunik sulinernillu imminut isumaginnittungorsaanermut (automatisering) iluaqtaassapput, tamanna ajornanngippat.

Najukkami avatangiisini nunarsuarmilu tamarmi suut allanngoriartornersut qanoq ilinnut, illit immikkoortortaqarfinnut, suliffeqarfimmut suliassanillu isumaginninnernut attuumassuteqarnersut eqquumaffigissavatit.

Immikkoortortaqarfinni najukkami najoqqutassaq naleqqussarlugu ineriertotsisoqassaaq. Sulisunut suliniutit nutaat allanngornerillu ilisimatitsissutiginissaat nassuaatiginissaallu isumagissavat, taamaalillutik sulisunut tamakku isumaqalerniassammata atuuttussanngortinnejarnissaannullu piffissamik immikkoortitsisoqarniassammat.

Tigussaasumik pissusilorsornerit pillugit apeqqutit

- Patajaatsumik ingerlatsinerup ineriertortitsinerillu akornanni qanoq oqimaaqtiglissitsissavit?
- Suliassat allat tamaasa ineriertortinnejarnissaannut piffissat qanoq pingaarnersiortarpiuk?
- Sulisut suliassanik isumaginninneranni sulisut ineriertornissaannut qanoq isummersorsinnaavigit?
- Ineriertornerup najukkani pissutsinut naleqqussarnejarnissaanut qanoq iliussavit?

SULIFFEQARFIMMI POLITIKIKKUT AQUNNEQARTUMI AQQTISASSARSIUSSIVUNGA

- Politikikkuat anguniakkat illit immikkoortaqarfingisanni malinnejarnissaasa qulakkeerneqarnissaannut qanoq iliussavit?
- Politikikkuat aalajangiinerit pillugit suliassanik ilisimasaqalernissamut qanoq iliussavit?
- Politikikkuat aalajangiinerni suliassat isumatusartuunngittarnerat qanoq isumagissavigit?
- Suliffeqarfimmi oqaatsitugt kulturikkullu najoqqutassat qanoq isummerfigivigit?

MALIGASSIUISUVUNGA

- Maligassiuisutut piissusilersorniarluitit qanoq iliortarip?
- Atorfilittatut piussaafluit suliffeqarfup laani illit immikkoortaqarfinni qanoq qulakkeertarpigit?
- Pikkorissunerit inuppalaartuunerillu qanoq oqimaatqatigiissittarpigit?
- Iliuutsitit pillugit qanoq ersarissumik attaveqartarpit?

AQUTSISUTUT PERIARFISSAKKA ILISIMAVAKKA

- Aqutsininni periarfissatit qanoq qulakkeertassavigit?
- Illit nammineq aqutsisullu allat tunngavissat eqqortut qanoq pilersissavigit?
- Illit, aqutsisorisat qaniginerpaasat, aqutsisoqatitit sulisullu aqutsinermik ataatsimut paasinnttoqarnissaanut qanoq iliussavit?
- Aqutsisut aalajangiinerat suliffeqarfimmi nalunaarutiginiissaannut tunngavilersorneqarnissaannullu qanoq iliussavit?

SULISUT AQUPPAKKAA INERIARTORTILLUGILLU

- Sulisut qaninneruniarluginit qanoq iliuuseqartarpit?
- Illit sulisullu akornanni tatileqatigilerniarlusi qanoq iliuuseqarpit?
- Sulisut atugarissaannisaat qanoq isumagisarpiuk?
- Piginaasallit eqqortut sulinissaat aamma holdit eqqortunissaat qanoq iliuuseqarfingisarpigit?
- Aalajangiinissaat ajornakusoortut pitsaasumik qanoq aalajangertarpigit naammassillugillu?

SULIFFEQARFIK TAMAAT PILLUGU ISUMMERTUSSAAVUNGA

- Suliffeqarfimmi pisortatigortumik ilusilersuilenissamut aammi pisortatigortuungitsumik attaveqaatit oqaloqatigiit talernissaannut suleqatigilernissaannullu qanoq peqataassavit?
- Inuaqtigiiinnut tamanut innuttaasunullu tamanut iluaqtaasumik sulisunik tunniussinissat tigusaqarnissallu qanoq isumaqarfijajuk?
- Suliffeqarfimmi sulisut ilaat qaqugukkut peqataatinneqassanersut paasereerpiuk?
- Illit immikkoortortaqarfinniittut suliffeqarfijup ilaattut misigissaannut qanoq iliusavit? tamatumani immikkoortortaqarfuit akornanni suleqatigiiineq piumasqaataalluni.
- Suleqatit suliffeqarfimmi orniguttuunissaannut ilisimasanillu avitseqateqartarnissaannut qanoq piareersassavigit?

AVATANGIISIKKA PEQATAATIPPAKKA

- Soqutigisaqaqtigijit attuumassuteqartut peqataatinniarlugit qanoq iliortarpit?
- Soqutigisaqaqtigijit attuumassuteqartut nassaassaanersut qanoq qulakkiissaviuks?
- Illit immikkoortortaqarfippillu pitsasumik aqtsinissamut tungavissat qanoq malippisigik?
- Immikkoortortaqarfissinni qanoq pisoqarneranik avatangiisissinut paasitsitsiniaasarpit?

ANGUSANIK SUNNIUTINILLU PILERSITSINISSANUT AKISUSSAAFFIMMIK TIGUSIVUNGA

- Anguniakkani sunniutinillu pilersitsisoqarniarnera qanoq ingerlaavtarumik qitiutissinaaviuks?
- Immikkoortortaqarfimmi suliassat inuaqtigiiini unamminarnerpaat eqqumaffigalugit qanoq pingarnersiussavigit?
- Sulinuit sunniutillu uottortarneqarnissaannut, ersarissarneqarnissaannut, oqaluuserineqarnissaannut malinnaatitsisoqarnissaannullu qanoq iliusavit?
- Ilisimasat naliersuiniikkut anguneqartut pitsanguinernik kinguneqassappata qanoq iliusavit?
- Pitsassutsip qualkeernissaanut ingerlaavtarumillu pitsangorsaaniissat qualkeerniarlugit paassisutissanut tungavissiinerit takussutissallu pingarnerit qanoq qualkiissavigit?

SULIASSANIK ISUMAGINNINNERNIK INERIARTORTITSEQATAAVUNGA

- Pataatsumik ingerlatsinerup ineriarortitsinerillu akornanni qanoq oqimaqtigiiissitsisavit?
- Suliassat allat tamaasa ineriarortintneqarnissaannut piffissat qanoq pingarnersiorpiuk?
- Sulisut suliassanik isumaginninneranni sulisut ineriarortissaannut qanoq isummersorsinnaavigit?
- Ineriarornerup najukkanai pissutsinut naleqqusarneqarnissaanut qanoq iliusavit?

INERIARTORTITSINERUP INGERLANERA

2021-mi martsimi Naalakkersuisoqarfinni pisortaaqatigiit aalajangerput Naalakkersuisut qitiusumi allaffeqarfiannut aqutsinermut tunngaviusunik nutaanik ineriertortitsineq aallartinniarlugu. Aqutsinissamut tunngaviusoq 2014-imeersoq, aqutsisunik sulisunillu akuutitsilluni suliap ingerlanneratigut ineriertorteqqinnejarsimasoq nutarterneqarsimasorlu, aallaavineqarsimavoq.

2014 Aqutsinermut tunngaviusut

marts 2021

Naalakkersuisoqarfimmuit pisortaanerit innersuusiveqatiginnik toqqaapput Naalakkersuisoqarfinnit aqutsisoqarfinnillu tamagininit pisortat allarittagarlutik. Taakkua aqutsisutut suliasat arfineq pingasut suussusersiniarlugit nassuiarniarlugillu ulluni ilutsuni pingasuni sulaqarluni isumasioqtigiainnermi katersuussimapput.

juni - september 2021

Suliap ingerlanera Naalakkersuisoqarfimmuit pisortaanerit isumasioqtigiainnernanni aallartinneqarpooq. Aqutsinissamut tunngaviusoq 2014-imeersoq, aqutsinissamut tunngaviusoq aqqisuuussaanermut politikkikut aqunneqartumut aqqisuuussatut nalequqssarneqarnissa aallaavigalugu nutarterneqartussaasimavoq, aalajangersimauussalluni aammalu isummersortisissalluni oqaloqatigijissitsallunilu kiisalu pisariitsuuussalluni.

september - december 2021

Aqutsinissamut tunngaviusunut missingut qitiusumi allaffeqarfimmui sumiiffinni isumannaallisaanermut suleqtigiainnermullu atatsimaittulanut saqqummiunneqarpooq, tassani aqutsisut sulisullu pilersiviuulluartumik

februar 2022

Naalakkersuisoqarfimmuit pisortaaqatigiit aqutsinermut tunngavissat, akuutitsilluni suliap ingerlareernerat kingorna naammassisut, akuerat.

juni 2022

Aqutsinermut tunngavissat saqqummersinneqnerat, tamatumalu kingorna Naalakkersuisoqarfinni aqutsisoqarfinnillu tamagininit atuutsitsilernissamut suliaqarluni isumasioqtigijitoqarluni.

juni-december 2022

Qitiusumi allaffeqarfimmui aqutsisutut tamagininit aqutsisunik naliliineq ingerlannegarpog, tamatuma kingorna pikkorissarnissamut neqerooruteqarluni.

**Aqutsinermut tunngaviusut
atorneqartualernerat,
naliliineq nalequqssarnerlu**